

J E L E N K Ö R.

30. szám

Pest, szerda aprilis 15kén

1835.

F o g l a l a t: Magyarország (gyásztisztelkedések I. Ferenczért Rozsnyón, Pannonhalmán, Nógrádban és Szegeden; állatteny. társasági jelentés; különféle). Anglia (maryleboni tud. társaság ülése; alsó és felsőházi viták martz. 24—30ikig, ezek köztl. Russel nevezetes indítványa; Graham törvényjavaslata a' matróz-fogdozás iránt; egyveleg és legujabb). Franciaország (amerikai követelést tárgyozó törv. javaslat; Lamartine levele; királyi rendelés). Spanyolország (carlista vigasztalás). Amerika (Jackson előterjesztése a' congressushoz és újabb). Törökország.

MAGYARORSZÁG.

GÖMÖR-KISHONT megye is készséggel fizeté le végtiszteleti adóját a' Haza felejtethetlen Atyjának. Ugyanis köz kívánatra RReinek igen számos jelenlétükben a' rozsnyói székesegyházban a' gyászszerartásokat martz. 30ikán kezdek el, midőn esti 6 óraker a' m. megyés püspök Scitovszky János ur, az előre készült 's a' birodalom czimereivel 's alkalmas fölírásokkal ékes gyászkötvány mellett, papságtól környezetten az előesti szerartásokat (vigiliákat) végzé, más nap pedig az engesztelő áldozatot mutatá be, melly után VitézAndrás prépost ur a' koronásElhunyt hamvaira velős magyar beszédet tartott, ezután pedig fentiszt. püspök ur négy apáttal a' gyászkötvány mellett az ugy nevezett absolutiokat mondá el. Mire szinte a' püspök ur a' megye RReit gyász ebéddelel fogadá, melly alatt uralkodott ünnepi komoly csend is tanuja volt annak: mennyire érzik a' megye tagjai az ország szeretett jölvőjének elvesztét. 3dik nap a' székesegyházban ismét a' megyés püspök ur monda nyugmiseret teljes egyházi gyászban, 4dikén is szentezen helyen áldoztak az Által-szenderült emlékének; 5dik nap, a' praemonstrátiak gymnasiumbeli templomban, hol a' püspök ur 's iherideté az elhunyt fölség vég-intézetének szeretetteljes kivonatját; 6ikon végre a' sz. Ferencz szerzetesei szentegyházában tartatott a' gyász tisztelkedés, 's így öszvesen egész hetet szentelének a' rozsnyói hívek az elhunyt fölségérti ájtatos fohászaikra. Ez alkalommal megjegyzésre méltó az öszgyülekezett buzgó hívek sokasága, mellynek tolongását az öszzenyomatási veszély távoztatása végett a' helybeli katonaság kész szolgálattal kelle mérsékeln. — Dicsőült Urunknak, mint ismétli létrehozójának, sz. Benedek rendje is minden kitelhető módon megadá a' végtiszteletet. Ugyanis Pannonhalmán martz. 30 's 31kén, és april. 1sójén a' sanctuarium, 's nagy oltár fekete színbe öltözött, 's m. Kovács Tamás főapát ur tartá a' halottas miséket, mellyek alatt Nosztitz könnyü lovasai tisztelkedének. A' 3 emeletű gyászkötvány, melly a' templom közepén emelkedék, számos égő gyertyán kívül a' kir. jelek díszlének. Egyik oldalán Bécs városa 's a' nyugvó nap, mellyben F. I. betűk, valának rajzolva; a' cs. czimer fölött ezen felirással: OCCIDIT EN SIDUS PACIFICUM EVROPAE DIVUS FRANCISCUS CAESAR AUSTRIADUM PRIMUS. A' másikon a' pannonhalmi fő monostor 's ennek általirányában áldozati oltár a' szerzet czimerével, 's felül az ország czimere köv. felirással: CUIUS PHS MANIBUS HUNGARA TELLUS OMNIMODE PATRIS ORDOQUE SACER PANNONII MONTIS SUI STATORIS ALTERIUS LACRYMIS THURE PRECE LITAT. Számos vala jelen mind a' három misén minden rend közül, de több Győr megyei 's városi tisztviselő 's egyéb jeles személy is oda

sereglett a' hamvadó fejdelemnek még bővebb hálával áldozni. Még a' köznép is e' gyásznapon mezei munkájáról feledkezve, néma csendbe merülten tódult a' halotti szerartásra buzgódnai azon atyáskodó királyért, ki végintézetében is szeretetét hagyá neki emlékorokőségül. NÓGRÁD RRei ugyan ezen vég tisztelkedést martz. 19ikén tartott közgyülesök alkalmával, az evang. pedig apr. 5kén 's mind a' két fél Balassa-Gyarmaton; — szab. kir. SZEGED városa pedig martz. 24, 26 és 27ikén tartották.

IVADÉKVERSENYEK PESTEN 1835re.

(aláíratok 1831ben)

MAJUS 31kén vasárnap délután. 50 ar. mindenik fele bánat, 2000 öl; 102 ft, kancza 2 fonttal kevesbet. Gr. Andrásh György és b. Wesselényi M. neveztek Olga kanczának 1831ben születendő csikáját. Gr. Széchenyi István Thamar kanczájának 1831ben születendő csikáját, Thamar most gr. Nádasdy Tamás birtokában van.

JUNIUS 2kán délután. Minden nem telivér kanczától akármelly mén után 1831ben született ivadékra. 30 ar, fele bánat; 1½ ang mf. 100 ft, kancza 2 fonttal kevesbet. Aláírók: Nádasdy Tam. gr. nevezte Diamond mént, Lady Thigh kanczát. — Almásy Aloiz gr. Orviltonian mént, Black kanczát. — Péchy Ferencz úr Lionel Lincoln mént, Godness kanczát. — Esterházy Mihály gr. Whitewall mént, Sportsmistress kanczát. — Károlyi György gr. Lionel Lincoln mént, Spadille kanczát.

JUNIUS 8kán délután. Az ausztriai birodalomban 1831ben nemzett ivadékokra. 100 ar. mindenik, fele bánat; 1 ang mf; 90 ft, kancza 2 ft kevesbet. — Aláírók: Sándor gr. nevezte Privateer mént, Trull kanczát. — Károlyi György gr. Privateer mént, Arethusa kanczát. — Hunyady Józ. gr. Privateer mént, Starch kanczát. — Lamberg Rudolf gr. Privateer mént, Jessica kanczát. — Esterházy Kár. gr. Forfeit mént, Edith kanczát. — Liechtenstein Vencz. hg. Privateer mént, Claudine kanczát. — Esterházy Józ. gr. Privateer mént, Election kanczát.

Azon díjakra, mellyeknél külön idő nincs kitéve, a' futás előtt egy hónappal kell a' bejelentésnek megtörténnie, szabad postájú és recipisse melletti levélben illy czim alatt: A' Nemzeti Casinóba, Állattenyészti Társaság ot illető. — Ezen kívül minden futtató tartozik pályára szánt lovát a' futás előtt 48 órával a' nemzeti Casinóban levő ivre feljegyezni vagy feljegyeztetni, hogy így a' napi versenyrend annak idejében rendesen kinyomtathassék. A' napi versenyrenden föl nem jegyzett lovak az azon napi díjfutásokban nem részesülhetnek; és ugyanott fel nem jegyzett versenyek is csak a' feljegyzettek után

zinkos-

mmisité
lta az
tént ö-
martz.
t bizo-
e) tele-
elöszér
de la
ens ur
jegye-

ket ez
l érke-
2ikán
ldnyire
je sze-
ni, az-
o mér-
él 's a'
szállni;
epszik
em lesz
ek már
t, hogy
z uton
nagy-
ptem-
Azon-
gafabb

iaczi
1835:

ese-
kely

100

73½

173½

100

st. kr.

kukur.

81

96

84

151

156

90

144

96

166

108

nehetnek végbe. A' versenyrenden följegyzett minden egy telivér loért, ha 100 aranyos díjra íratott be, nyeppenz fejében 2 arany, félvérért 1 arany jár; 100 aranyon alul levő díjért egész 50ig telivér 1, félvér fél aranyat fizet; 50 aranyon alul levőért pedig semmit nem kell fizetni. A' pályakör kiegyengettetése 's rendezése hozatala' fejében 1835re a' pesti pályán minden ilomítandó lótól 5 pengő forintot tartozik tulajdonosa fizetni. — A' lovak' kora május első napjától számíttatik. Igy p. o. 1832ben világra jött ló az idei versenyészen mint 3e jelen meg.

Az ÁLLATTENYÉSZTŐ TÁRSASÁG KÖZGYÜLÉSE hétfőn június 8án fog tartatni. Tárgya többek közt az elnök és választottsági tagok választása lesz. Ugyanazért a' részes urak, nagyobb nyilvánosság végett, minél több számmal leendő megjelenésre kéretnek. — ÁLLATMUTATÁS június 6, 7, 8, és 9d. (a' köztelken, üllői utca). — PARASZTKANUZACSIKÓK JUTALMAZTATÁSA június 9d ugyanott. — LÓÁRVERÉS június 9 és 10d. ugyanott. — A' köztelki részvények közül ez idén 6 részvény fog kiliztetetni, mellyeknek sors húzása június 8d. menend végbe. A' köztelki részvények kamatai június 11től 10ig minden nap kiliztetnek gr. Károlyi nemzetség pénztári hivatalában (gr. Károlyi ház, kecskeméti utca). Ugyanazért kéretnek a' Részvényes urak, hogy az említett időre és helyre vagy személyesen vagy meghatalmazottjok által a' pénz átvételére megkívántató kötlevéllal és kamatlevelekkel megjelenni ne terheltessenek. — Az állatmutatásra beküldendő tenyésztvények iránt méltóztassanak a' beküldő urak Sahlender Tamás köztelki felügyelőt (köztelken, azelőtt gr. Károlyi-majror, üllői utca) jó eleve tudósítani. — Bhurtpore a' társaság telivér angol ménlova az idén ismét 32 pengő forintért (ebből 2 p. fr. a' lovaszé) hág ugyan Sahlender Tamás felügyelése alatt a' köztelken. — A' versenyési nézőhely ismét felleszen állítva. Zárthelyekre és zártsekekre biléteket válthatni Pesten a' játékszín pénztáránál, vagy Hänsler Ignácznál (korona-utca 413) csak eziránt az illető asszonyságok és urak szándékjokat jó eleve jelenteni méltóztassanak. — Gyepkönyvet Pesten a' N. Casinóban minden tíz forintos tag ingyen kaphat. — A' Társaság Tagjai kéretnek részvényeiknek mentülelőbbi lefizetésére Pesten Heinrich János kapitány ur nyugfatványira a' Nemzeti Casinóban, Bécsben pedig Vaisz Jozsef udvari agens urnál. — Végre az aláirt pénzek beszédése 's általjában az intézet iránti részvétnek hazánk minden részeiben terjesztése különösen a' Társaság képviselőinek ismért hazafui buzgó-ságába ajánltatik. Méltóztassanak a' nálók levő 's megtartandó aláírasi ivatekre minél több tagot szerezni, 's ezek neveinek tökéletes jegyzékét vagy időről időre beküldeni, vagy a' nyári közgyűlésre magokkal személyesen elhozni. — Pest, martzius fogytán 1835

Gróf Károlyi Lajos s. k.

mint a' Társaság ideigleni elnöke.

KÜLÖNFÉLE. Pécsen april. 7ikén Tomich Ferenc kánonok, főesperes 's a' t. életének 73ik évében, miután 45 év folyta alatt lelkipásztorságában a' tiszta erényt hívei szívébe gyökereztetni 's a' fogyatkozásban küzdőknek pedig bőkezű segedelmet nyújtani fáradhatlanul törekedett; april. 8ikán pedig ugyanott Vajdás János a' nyilvános könyvtár őrije 's a' pécsi ne-

vendék papság lelkésze, a' könyvtár körül tett fáradhatlan szolgálatai után életének 48ik évében meghalozott. — Kassán april. 5ikén tűz ütven ki, egy óra alatt 47 ház, néhány ol és csür égett el, 10 háznak földelét rántották le tűzterjedési gatul.

A N G L I A.

Lefolyt martz. 4én tartott a' maryleboni nyelv-tudományos társaság gyűlést, mellyben Brougham lord vala előlölő. Miután az előterjesztett tárgyaknak végök lett, köszönet szavaztatott a' nemes lordnak az intézet iránt mutatott 's tett szolgálatiért. Ekkor fölkelte Brougham lord, 's elbeszélvén előbb valamennyi hasonló intézet történeteit, mellyek Angliában és Skótzsiában 1823 óta alapítottak, 's mellyek alkotásában ő is munkás részt vön, következőleg folytató beszédét: „Belső gyönyörrel látom most, mikép szaporodtak meg ezen intézetek, 's mi hatásuk volt. — Az egyesületek közhasznu munkálatai közt nyelvtudományi ismeretek terjesztésire nézve fő helyet érdemlenek az olesó héti és havi irások, 's ezek közt különösen azok, mellyek tudományos testületek munkálatairól adnak tudósításokat. E' tudósítások olvastatni fognak még akkor is, midőn azok, mellyekből a' parlamentházakkal együtt számos nyelvből elégett, rég el lesznek feledve. A' nemzeti nevelés olly tárgy, mellyre minden kormánynak legkomolyabb gondot kellene fordítania. Mindig ohajtottam 's reményltem, hogy a' munkás osztályok derék kortyokat huzandanak a' tudomány serlegéből. Elmúlt azon idő, mellyben az ismeretek terjesztését gátolni lehetett. Most az idő megváltozott, a' munkásnéposztálynak boldogabb sors jutott; a' tudás folyama szeméi előtt hömpelyeg 's ihatik belőle kívánsága szerint. E' folyamat azonban olly kevéssé tartoztathatni többé föl, hogy a' ki illyesmit akarna próbálni, szintűgy állíthatna őrt a' Westminster hidra, hogy a' Temze folyását gátolja. A' tudás-vágynak mindenek közjavává kell lennie. Dereng a' hegy orma, 's a' templom nyitva áll. Vannak itt tágas osztályok a' földművelésre, hajózásra, csillagászatra, erkölestudományra 's a' t. Reménylem, még elérem azon napot, mellyen tudalom és hatalom jóságravezetend, hol az okult, egyszerűsmind hatalmas és erényes leend 's a' t. Sandwichszigeteken a' térítők uralkodása végéhez közelget. E' szigetek hamar fölkapnak mind a' műveltségben mind gazdagodásban. Gazdagságuk serény kereskedésökből eredt Sandol fával, mellyet Chinába hordottak. Azonban e' nyereségi forrás 5 — 6 év óta apadni kezd, mert az erdöket igen kiirtották. A' cukornád-termesztéshez fogtak tehát; de a' térítők (missionair) megtilták ezt, attól tartván, hogy a' rum-készítés mellett iszákosak lesznek majd a' lakosok. A' szigetiek, minthogy minden gazdagságuk a' kereskedésben állott, 's egyet-

len módjuk európai szükségük beszerzésére az volt, ha cserét üzhettek a' számos czethalászokkal, kik nálok szoktak megszállani, dohányt kezdenek termesztetni, melly biztos csere-tárgynak látszott előttök; 's ez alkalommal maguk is elkezdének dohányozni. De a' térítők úgy találták, hogy a' pipa igen erkölcsstelen, tehát valamennyi pipát a' térítőházakba parancsoltak vitetni, a' lakosok pedig tartozának megígérni, hogy nem fognak dohányozni, 's valamennyi dohány-növényt ki fognak tépni. A' kisebb szigeteken engedtek a' rendelkezésnek; de Woahu (a' legnagyobb sziget) lakosai ellenszegültek. Ez bajt okozott, 's már most zendülésben van az egész szigetség. Ohajtható hogy a' buzgódo methodisták helyett okos morva barátok (mährische Brüder) küldetnének oda; mert amazok oktalanszigorúságokkal csak gyöföle essé fogják az európai műveltséget 's kereszttyénséget tenni, 's a' lakosságot rosszabb vad-ságba vetik vissza, mint a' minöben eredetileg voltak.

Az alsóházban martz. 27én a' benyújtott kérelmekről fölolvastott tudósítás után fölkelte Russell lord, 's minthogy néhány nappal előbb Peel tudni ohajtá, millýen fő vonásai lesznek indítványának, mellyet 30án az irlandi egyház-jövedelmek iránt tenni szándékozik, így szólt: „A' kincstár kanczellárja néhány nap előtt tudni kívánta közelebb tartalmát indítványomnak, mellyet 30án az irlandi egyházjövedelmek iránt tenni szándékozom; ma kielégíttem ohajtását. Nyilvánítom tehát, hogy szándékom javasolni: változzék a' ház biztossággá, melly vizsgálja meg, nem volna e tanácsos az irlandi egyház-jövedelem minden fölöslegét, melly ezen egyház tagjainak lelkeszeti szükségére többé nem kívántatik, az irlandi nép valamennyi osztályának vallási 's erkölcsi oktatására fordítani? (Nagy tetszés az ellenző oldalról.) Peel: „Ohajtanám a' ns lordtól azt is megtudni, valljon, ha a' ház elfogadja indítványát, 's biztossággá alakul, kész volna e ó a' háznak a' pénzal-kalmazásra különös már kidolgozott tervet is elő-terjesztetni, mint kívánsága tárgyát?“ Russell lord: „Éz olly kérdés, mellyre felelni, úgy hiszem, nem tartozom. (Charsogó tetszés az ellenzési részről.) Mihelyest a' ház biztossággá változik, akkor majd meglátom, mikép adjam elibe a' kérdést.“ Finch ur azt kérdé: Valljon a' ns lord e' szók alatt: az irlandi nép minden osztályai, amaz ország katolikus lakosait is érti e? Russell l. e' kérdésre vagy nem felelt, vagy olly halkon, hogy a' karzatokon válaszát nem hallhaták. Evans ezredes lépett föl utána 's kérdést tön a' ministerekhez a' külső politika egy pontjáról: „Ohajtanám, ugymond, tudni, valljon az angol kormány, a' mai lapok szerint, megismérte é Moldva és Oláhország függetlenségét, mel-

lyet a' drinápolyi egyezés alapita meg, 's valljon kész volna é ez esetben azon megismérést a' ház asztalára tenni? Ohajtanám továbbá, közöltetnék azon levelezés, melly kormányunk 's a' porta közt történt Russzia iránt. Igen fontosnak tartom, hogy a' parlament, a' lehető legnagyobb hamarsággal ismerkedjék meg olly kérdés egész állapotjával, melly, tekintve különösen azon sa-játszerű helyzetet, mellyben a' mostani kormány van, olly tetemes fontosságú. Mahon lord al statutitoknak azzal mentegetőzék, hogy most nem felelhet, mert előbb meg kell fontolnia, megférhet e illy válasz hivatalos kötelességével. Midön ezután a' ház biztossággá készülné válni a' hadikölt-ségről tanakozandólag, Hume azon indítványt tev-e: utasíttassék a' sereg és pattantyuság költség-jegyzéke a' biztossághoz vizsgálatra 's így nyilatkozzék: „Nem titkolom javaslatomnak az czélja, hogy a' költségmegadás halasztassék el 's gátol-tassék annak érett megfontolás nélküli megszavaz-tatása. Midön így cselekszem, csak a' parlamentti ellenzés előbbi számos példáját követem. Ugyanis mindenkori szokás volt, valahányszor a' kormány v. is ministerség nem bír a' ház bizodalját, hogy ez hajlandónak nem mutatkozott soha, előre bocsá-tott meghányás ésszoros vizsgálat nélkül, a' pénz-eket megajánlani, míg nem győződött meg, minö megtakarítások lehetségesek 's mellőzhetők. Én részemről ismétleni fogom a' hadi költségek alkal-makor is, mit már minden izben, valahányszor pénzajánlásról vala ez ülés alatt szó, mondtam, hogy a' ház a' korona mostani tanácsosi ellené-ben kötelességének nézi egy fillért sem ajánlani meg az adózó nép zsebéből, míg rendszabályaik tervét elő nem adják. Ha máskép tennénk, veszé-lyeztetnők magunkat, hogy teher-könnyítés he-lyett, mire megbizóink iránt le vagyunk kötelezve, a' visszaéléseket hosszabbítjuk meg. Mert kába-ság volna bármelley kormánytól is várni 's remény-leni, hogy takarékosagra 's lerovásokra fogja magát szálni parlamentti kényszerítés nélkül. Ere talán azt gördítik ellen, hogy illy beszéd nem igen parlamentti; de a' fizető nép fájdalmi színe előtt ideje valahára megszabadulni attól, mit köl-csönös udvari bánásnak neveznek a' parlament és kormány közt, 's a' mi valóban nem egyéb, mint alázatos készség a' nyilvános pénzek pazérlásá-ra.“ (Öst. Beob.)

Londoni hírek szerint martz. 30ról Russel lord megtevé az alsóházban előre jelentett indít-ványát az irlandi egyház-jövedelemről. A' Sun és True-Sun azt hitten hiszik, hogy a' ministeri fél e' kérdésben 30, 40 szózatnyi kisebb számban fog maradni. — Azonban a' Messenger april. 1jén azon hiedelmét fejezi ki, hogy a' ministe-rek, habár e' fontos és valódilag kormánykér-

désben megbuknának is, azért még sem lépnek le, míg a ház egyenes fölrást nem szavaz a királyhoz, világosan kifejezendőt, hogy a mostani ministerekhez nincs bizodalma. Ugyane' végett keményen csipdezik is őket az ellenzés lapjai, 's különösen a M. Chronicle a' miatt támadja meg Peelt: mi lélekkel fogja majd a' királynak javasolhatni, hogy adja meg a' londoni egyetemnek a' 110 szózatoss többséggel kívánt szabadéket (privilegiumot), melly ellen társaival olly igen hadonázott, 's pedig mi bizonyosabb, hogy ha e' rendszabályt a' kormány nem adja meg, a' ház amaz értelmesb módon fogja itéletét a' ministerekről kimondani. Hasonló következtést várhat az irlandi egyház jövedelmei iránt Russel lord által tett indítvány vitájából is. A' Standard ezek közt keserű panaszra 's bosszus szemrehányásokra fakad a' ministerség hívei ellen, hogy többséget engednek a' házban támadhatni a' ministerek ellen, mit azon egyetlen oknak tulajdonít, hogy a' reformerek falkástal jelennek meg az ülésekben mindig, a' conservatívek pedig nagyon gyéren. Érdekes azonban a' Standard szavait e' cikkelyben egy kevéssé közelebb megfontolni. A' Standard t. i. arról vádolja a' ministeri követeket, hogy elfelejtik, mi változást szült a' parlamenti reform a' követek állásában. A' parlamenti reform előtt, úgy mond a' Standard elég világosan, a' ministerség nyugton parancsolhattott híveivel, azokat a' parlamentbe meghívhatta midőn kellett, 's mindenben tőle függöttek. De bezzeg mennyire másképp van minden most a' parlament javíttatása óta! A' ministerségnek nincsenek többé egyedül tőle függő hívei 's a' ministerek csak valamely párt fejei most, nem a' nemzet nagyobb részéi. — Elliot lord Gurwood ezredessel mint valamennyi londoni hirlap említi, d. Carlos táborába utazott titkos küldetéssel a' britt kormánytól. Már mind ketten keresztül utaztak Parison. Utazásuk célját egy lap sem érinti eddig, egy párisi levelező azonban a' félsziget békítésére magyarázza.

A' felsőházban martz. 24én Richmond beadta javaslatát, hogy Angliában és Walesben a' különbörtönök állapotja 's fenytéke egy a' végre ki-neveztetendő választottság által vizsgáltassék meg. Wharcliffe l. azt hívé, hogy biztosság inkább megfelelné a' célnak mint választottság, mert a' biztosok magok bejárhatnák az országot, és szemügyre vehetnék a' börtönöket. Brougham lord egyértelmű volt e' vélemennyel, de azt gondolá, hogy a' biztosság mellett a' választottság is jó lenne, melly a' tárgy közös elveit fontolhatná meg mélyebben. Salisbury marq. azt említe, hogy a' börtönök a' megyékben néhol gyönyörhelyek, másutt valóságos büntető intézetek. Miután Bucking-

ham és Wellington hgek szólottak még e' tárgyról, 's Richmond hg és Brougham lord mérges szóváltásban összezőrrentek, a' javaslat a' ház asztalára tétetett.

Az alsóházban martz. 30án, mellyen J. Russel lord indítványa jött napi rendre, a' karzatokat a' hallgatóknak csak este 6 órakor nyitották meg, minthogy a' tagok névszerint szólították föl. Azonban már déli 12 órakor valamennyi bejárást elfoglalt a' tömérdek számú kíváncsi, 's Peelt megjelentekor hangos morgással és lármával fogadta. 6 óra után Russel lord beszédéhez fogott, mellyet feszülten várt az egész gyülekezet. Beszéde kezdetén azonnal indítványát hozta elő. Arra hivatkozott azután, mikép a' parlament maga megígérte, hogy Irlandnak minden igaz sérelmeit elhárítandja 's ez által a' két ország közt főnálló törvényhozási kapcsolatot föntartandja. Ha azt vetnék ellen, hogy indítványának teljesítése jövedőben Irland bizonyos (egyházi) intézvényére nézve ártalmas leend, csak azt mondja, hogy nem illik e' házhoz, a' szükséges segéd-módokat azért megszorítani. (halljuk!) „Ha kész a' ház, ugymond Irlanddal igazságosan bänni, jusa lesz megtagadni az unio-fölbontást; de ha azt mondjuk, ollyan helyzetünk, hogy az illy rendszabályok ártalmasok lennének Angliára, 's aggodalmunk az angol egyházért meggátolnabennünket az irlandi egyház visszaéléseinek kiirtatásában, akkor bizonytal nincs jogunk állítani, hogy a' törvényhozási uniot fön kell tartani. (halljuk! halljuk!)“ A' szónok ezután említe, mikép Irland mindig legesiklandósabb bibéje vala minden eddigi kormánynak (ministerségnek) 's régóta legtöbb zavar kútfeje. Kiemelé főleg azon különséget, mellyet a' törvényhozás Irland és Anglia népe közt az irlandi nép kárával tett 's megrová; hogy Anglia Irlandnak mindig csak a' polgárháborútól féltében tön engedélyeket, mint nem rég a' kathol. emancipatio ügyében is. Megengedé ugyan a' szónok, hogy az uralkodó egyház igen hasznos a' vallás és fenyték 's rend előmozdítására 's föntartására nézve a' nép közt; de fölszólítja a' házat, gondolja meg, lehetne e' ez okoskodással az Irlandban uralkodó egyházat támogatni; 's valljon az irlandi nép vallásos oktatása, mellyre most közel 800,000 font sterlinget húz az angol egyház, e' nevet megérdemli e' „1716ban ugymond az angol egyház jövedelmei 110,000 ft sterlingre mentek; 's valljon azon arányban öregült e' ezen egyház gondja, mellyben jövedelmei szaporodtak? vagy hívei is úgy sokasodtak e meg mint jövedelmei? 's tán annyi buzgósággal vitték ezen lelkeszek az egyházi hivatalt, hogy számos katholikust megtérítettek Irlandban? Epen nem! A' lelkeszek minden lelki

gonddal fölhagytak 's politikára adták magukat, 's fő figyelmök csak oda czéloz, hogy a' tizedet minnél könnyebben hajtsák be. Azonban még mást is találunk. Hol ezelőtt 60 évvel a' protestansok száma a' katolikusokéhoz úgy állott, mint 2:1 hez, az arány most úgy áll, mint 1:3hoz. Azon esetre, ha indítványát a' ház elfogadandja, (t. i. ha indítványa miatt biztossággá változik a' ház) javasolni lesz szándéka, hogy fölírásban kéressék meg ő fölsége, tenné a' házat képessé a' biztosság határozatának valószínűsítésére (halljuk! halljuk!). Végre reményét fejezé ki, hogy Peel, talán még a' győző párthoz álland, mint a' katolikusok fölszabadításuk alkalmakor. (halljuk! halljuk! Knathball határozottan ellenszegült az indítványnak, minthogy a' kérdést nem mondá oda czélzónak, valljon t. i. másképp alkalmaztassék e az irlandi egyház tulajdona mint eddig, vagy sem; hanem pusztá próbának v. kísértesnek, melly a' statusban a' két nagy párt erejét mérje még. (A' ház mindkét oldaláról tetszés). „Én ugymond, soha sem egyezem abban meg, hogy az egyház-tulajdon más czélokra fordíttassék mint protestansokra.“ Beszédét azzal rekeszté, hogy meggyőződése szerint, ha Russel lord indítványa elfogadhatnék, az egyháznak és statusnak szükségképen el kellene változnia. Waard ur az indítvány mellett szólott, 's azt a' kicsiny személyességek mezejéről, hová t. i. azt az előbbi szónok át akará játszani, saját területére kívánta visszavezetni. Esenge a' háznak: gondolná meg e' rendszabály fontosságát 's venné szemügyre, mi szükséges a' katolikusokat kiengesztelni, mit azonban felengedélyek által nem érhetni el, sőt ugymond gazdagon és szabadelműen kellene velök bánni, 's a' határt csak az igazság tűzze ki. Utána Sir James Graham beszélt az indítvány ellen kikelve megjegyezvén, hogy az egyház-tulajdon különös czélokra volt adva, 's azt azokra kell alkalmazni is. E' czélok a' protestantismus föntartása 's terjesztése. (halljuk! halljuk! és: nem! nem!) 's azt másféle czélokra fordítani nem szabad. (halljuk!) másképp megdölne a' protestans egyház Irlandban, és e' gonosz Angliára is kiterjedne. Az eldődök által a' protestans vallásra szánt tulajdonszent és csak szent czélokra alkalmazható, tudnillik angol protestans papok tartására. Kik az oltárnak szolgálnak, azoknak az oltárról kell élniök is. Ezen elv örökké fog tartani, 's nem döntendi azt meg senki. Erre Howick lord válaszolt, mikép az irlandi egyház-tulajdonnak inkább az czélja, hogy az irlandi népet általjában vallási befolyás alá helyezze, nem nézve külön hitvallásra, nem pedig hogy a' protestans vallás föntartassék 's terjesztessék. Igen tisztes barátom azt mondá, a' parlament úgy cselekedjék, mikép az igaz hit pa-

rancsolja, 's bizonyosan semmit sem teend, mi a' józan türelem elveivel nem fér meg. Én csudálkozva hallom ezt. Theologiai czivakodás pályahelyévé legyen é a' ház, 's az igaz hitről tanakodjunk e? Eza' tisztes és tudós dublini tagot könnyen arra ingerelhetné, hogy indítványt hozzon be a' protestantismus elnyomatása és helyébe a' katolika vallás beiktatása iránt Irlandban. A' reformatio alapítói fölszabadíták az emberi szellemet. Én tehát nem foghatom meg, mikép kívánhatják azok, kik magokat azon férfiak utódjainak hirdetik, hogy a' más véleményűek egyezzenek meg valamelly intézvény főn állásán azért, mert az az igaz hitet vallja. Én megengedem, hogy a' tized eltörlesztése az irlandi nép nagy tömegének nem sokat fog használni. De következik e abból, hogy az nem sérelem azért? Én azt tartom, a' nép azon okbul panaszodik, hogy ama' tulajdon, mellynek mindnyájok javává kellene fordíttatni, ugy alkalmaztatik, hogy abból senki-nek sincs haszna. Meg kell vallani, hogy a' felsőház tavaly a' tizedi törvényjavaslat félrevetésével a' protestansok sorsát elhatározá Irlandban. Továbbra is főn akarja e marasztani a' ház az irlandi egyház mostani állapotját? Én a' mostani kormánynak még eddig ellenem szegültem, mert a' dolgok mostani állásánál fogva által nem látom, mikép háríthatni el azon akadályokat, mellyek a' ministerek hirtelen elbocsátatásukból eredhénének; de ez esetben nem marad egyéb választás, 's én úgy szavazok, mikép előre megmondottam. A' vitázat, mivel már 1 óra multéjfélt után, más napra halasztatott. —

Martz. 28án valóban megtörtént az ellenző fél által Russel lord tiszteletére adott lakoma; 260 ellenzési tag vett abban részt, 's a' szokott áldomás után a' lakoma feje (Russel) egészségére is üritettek poharak. — Hírek szárnyalnak, mint-ha a' király ismét Grey gróftól készülné kabinetalkitásra megbízni, de azok még eddig nem valósultak.

A' jamaikai Kingston-Chronicle febr. 10ról azt állítja, hogy Sligo marq. kit a' mostani ministerség is megerősített gyarmat-kormányzóknak, ott mint telekbirtokos szándékozik megtelepülni. Ez alkalommal ohajtását fejezi ki a' mondott lap, bár más angolok is követnék példáját, kiknek tetemes telekbirtokuk van Jamaikán. — A' jamaikai népgyűlés martz. 3ig van elhalasztva. Azon törvényjavaslat, mellynél fogva minden oda beköltözőnek, vagy a' ki beköltözőt hoz magával, 15 font sterling ígértetik, még az elhalasztás előtt elfogadtatott. — Sir J. Graham olly rendszabályokat javasolt az angol alsóházban, mellyek a' matrózfogdozást (a' kir. hajószolgálatra) szükségtelenné fogják tenni. A' Times következő vázlatát adja

azoknak. Elsőben is kimondatik, hogy joga van a' koronának valamennyi hajóslegény szolgálata; ennél fogva sürgetős esetben föl fog szolnítani valamennyi hajóslegény hazája védelmére, a' szolgálat pedig csak három évre szorított, melly idő elfolyásán tul minden, ki szolgálatot tett, végképen mentes marad. A' felszólítás után bizonyos idő alatt minden szabados 10 font sterlinget fog kapni 5 f. helyett foglalóul. Egy eszt. szabados szolgálat háboru idején annyit ér, mint két évi, béke idején, vagy kényszerített szolgálat ugyanannyi idő alatt. A' ki öt éves szolgálat után ismét szabadon áll be, ujra ismét foglalót kap. Husz éves szolgálat nyugpénzre jogosít, mellyet a' még szolgálni képes hajóslegény rendes fizetésén tul is megkap. E' rendszabály hihetőleg enyhítendi azon idegenséget, melly az angol hajóslegények közt a' kir. hajószolgálat iránt uralkodik. — Jó a' tudomány mindenütt, főkép országos dolgokban. A' Globe ez állítás igazlására következtöt ír: „Mint tudva van Nagybritannia és az egyesült statusok kormányai közös biztosságot neveztek ki, melly a' határvonalt az egyesült statusok és a' britt-amerikai birtok közt meghatározza. Az amerikai biztosok azt javasolák, hogy a' szélességet mérnökileg (geometrice), azaz a' föld középpontjától véve, számolják ki, mi, ugymondának, tudományosb és szorosb mód, mint a' szokott, felszínü számolás a' föld sarktól (gönczöltül v. polustól) az egyenlítőig (aequatorig). E' szerint az egyesült statusok olly darab földet nyertek volna, melly az atlanti tengertől a' csöndes tengerig terjedvén általjában 14 angol mérföldnyi szélességü lett volna, mire közönséges számítás mellett semmi kilátásuk sem lehetett. Wattson dr, kit a' britt biztosok az ügy tudományos része iránt biztak meg, csak hamar általlátta Jonathan-bátya (az amerikaiak) haszonvágytalan száudékát, 's megtartá tudományos ismeretei által saját kormányának a' nagy földterületet.“ —

Rendkívüli alkalommal érkezett tudósítás Londonból april. 3ról jelenti, hogy J. Russel lord indítványa apr. 2a és 3a közti éjjel 322 szóval 289 ellen, tehát 33 szótöbbséggel elfogadtatott. A' ház azonnal biztossággá változott, hogy az indítványrul szóló tudósítást, kihallgassa, mellyet Bernal ur azonnal meg is tett. Még egy rövid vita támadt ezután, t. i. a' kincstár kancellárja Peel javaslatot tön: halasztaná el a' ház a' további vitatást, minthogy e' tárgy fölötti négy napi vitázatban ugy is már igen elfáradt, april 6ra. E' javaslatnak keményen ellenszegültek Russel és Ebrington lordok, úgy szinte Hume is; végre Peel javaslata ellen elhatározottatott, hogy a' vitatásokat még azon estve t. i. april. 3án tovább folytassák. Már 3 $\frac{1}{2}$ fél óra volt reggel, midön a' ház szét-

oszlott. — Peel a' vita folytában azt nyilvánítá, hogy ha a' ház az általa fölállított 's Russel lord javaslatával ellenkező elveket az irlandi egyház-tulajdonra nézve nem fogadandja el, ö e' nyilatkozást a' ház értelme ollyan jelének fogja venni, melly kötelesség-érzeténél fogva lehetetlenné teszi neki azon helyzetben, mellyben állania szerencséje van, a' megmaradást, azaz Sir R. le készsül lépni. A' Globe szerint mindazáltal a' pénzcarnokon azon tanakoztak: mi következése lesz a' ministerség ellen szavazandó többségnek, le fog e t. i. Peel arra lépni vagy a' kétségbeesés a' parlament uj fölosztatását is meg fogja vele próbáltatni? A' londoni city kültanácsa e' testület reformját azzal kezdé meg, hogy tagjait (alderman) nem életfogytig, hanem csak 7 évre választá meg. — A' Morning-Chronicle szerint martz. 27én estve az alsóházban (hol a' ministeri fél annyiszor kisebb számban maradt) az ellenzöfél és Stanley párt vezérei közt, úgy szinte Peel és Stanley lord közt szembeötölő szölközások történtek. Peel több izben jegyzéket küldé Stanley lordhoz; később helyét is elhagyá, 's a' lord mellé ment, kivél huzamosb időig beszélgetett. Más izben pedig Russel és Stanley lordokat, Sir James Grahamt, és Poulett Thompson urat komoly beszédbe merülten leheté látni a' speaker háta mögött.

FRANCZIAORSZÁG.

A' követházban martz. 28án fölolvastattak az amerikai követelést tárgyzó törvényjavaslat czikkéi; következők azok: „1.) A' pénzügy-minister felhatalmaztatik megtenni a' szükséges rendszabályokat a' francziák királya és az egyesült statusok közt 1831 jul. 4én kötött alku 1 és 2 cikkelyei végbehajtására, mellynek megerösítése Washingtonban 1832 febr. 2án eszereltetett ki, 's mellynek következésiben Franciaország 25 millio frankot fizetni tartozik Amerikának. 2.) Azon 1,500,000 frank, mellynek lefizetésére az egyesült statusok kormánya tíz éves határookban kötelezte magát, hogy a' Franciaország által akár polgárai, akár a' nyilvános kincstár érdekében tett követelésektöl megszabaduljon, a' fizetésekhez képest a' költség egyik cikkelyében bevétel gyanánt fogadtassék el 's adassék a' pénzügyministernek hason mennyiségre hitel, hogy a' franczia polgárok kimutatott követeléseiket kielégíthesse. 3.) Bizassék meg a' király által kinevezendö küldöttség, hogy valamennyi a' kormányhoz intézett e' tárgybeli követelést vizsgáljon meg, 's az 1,500,000 franknyi összeséget az illetö felek közt követelésök idomzatához képest ossza ki. Minden követelést, kizáratási büntetés alatt, 1837 jan. 1ig be kell adni. A' követelök a' biztosság itéletétöl a' statustanácsához vihessék följobb ügyökét, a' vitás ügyekre kiszabott formák és idő

alatt. A kamaráknak évenként tudósítás adassék ezen 1,500,000 frankra tett fizetésekről. Ha ezen mennyiség egy része a kárpótlástól fenmaradna, az a kincstárba tétessék vissza. 4) A 25 millio frank-lefizetést csak úgy kell eszközölni, ha az egyesült statusok kormánya Franciaország méltóságát 's érdekeit semmikép sem fogja bántani. A vitázat april. 6án vagy 7én fog erre következni. — A Moniteur szerint Cowley lord 's britt rendkívüli követ a francia udvarnál martz. 30án nyújtá be a királynak nyilvános elfogadásra megbízólevelét, kiután a királynénak 's Orleans herczegnek is bemutatott. — A Temps egyik száma azt állítja, hogy Lamartine ur a tisztségekben nyilvános szándékát fejezte volna ki a titkos költségek megszavaztatásáról. Lamartine e' m. l. levelet irt a Temps szerkesztőségéhez, mellyben bizonyítja, hogy ezen tárgyi vitában legkisebb részt sem vön, 's levelét így rekeszti: „Ha szóltam volna, azt valék mondandó, hogy nézetem szerint minden kormánynak szüksége van titkos kiadásokra; hogy jó 's a nyilvános bátorság érdekében elintézett rendészet (Polizei) szeme a kormánynak; hogy én igazgató 's diplomatai tekintetből a kitüzendő mennyiségről nem alkudnám, mert nézetem szerint az ellenzésnek a kormányt meghódítani kell, nem lealázni; de egyszersmind hogy, miután a ministerség a titkos költség iránti szavazásból ezutal általános politikai 's bizodalmi kérdést csinált, a titkos költségeket egész mennyiségökben megajánlani annyit tenne, mint a kormány egész rendszerét javálni 's elfogadni, 's szavazás utján nyilvánítani, hogy a kormányhoz akarunk állani a közbocsánat-megtagadásban is. Így tehát a kívánt hitel-megajánlásnál rólam azt hihetnék, hogy én a pör, a haszontalan botránkozgatás 's fogóság-hosszabbítás mellett szavazok; ezeket pedig én szavazni nem fogom.

A Moniteur, híhetőleg a politikai foglyok ellenmondása következtetésében, következő kir. rendelést közöl: 1) Minden az ország valamely törvényszéke jegyzékébe irt ügyvéd üzheti hivatalát a pairszéknél. Mind e' mellett a pairszék elnöke által a főbenjáró törvénykönyv 294 cikkje értelmében hivatalból csak olly ügyvédek neveztetethetnek ki, kik a királyi törvénykönyvnél hivataloskodnak 2) Azon ügyvédek, kik a pairszékhez fognak meghivatni, ugyanazon jogokkal fognak élni, 's ugyanazon kötelességekhez szorítottatni, mint a köztörvényszékeknél. 3) A pairszék 's elnöke az ügyvédekre nézve mindazon hatalommal leend fölruházva, melly a köztörvényszékeket (Assisenhof) 's azok elnökeit illeti. — Pasquier báró a pairszék elnöke az aprilisi zendülést tárgyzó pör megnyittatását april 5re ha-

tározta. Egyszersmind a távollevő pairekhez meghívó-levelek küldettek, hogy a pör vitájára jelenjenek meg. Ezek közt Algier kormányzója d' Erlon gróf is meg van hívva. — A követházban martz. 31kén folyvást a' ministeri felelősséget tárgyzó törvényjavaslat forga vitában. Du Faure ur javaslatot tett, hogy a' kir. törvényszékeknek jogok legyen hatalmat adni a' bevádolt tisztviselők törvényes üldöztetésükre. A' javaslat 215 szóval 153 ellen félrevetett. A' j. des Débats örül e' sikeren, minthogy a' kamara világosan megmutatta, hogy a' törvényszékeknek nem akarjust tulajdonítani, mellynél fogvást azok a' kormány tetteibe avatkozzanak, 's hogy a' bírói 's igazgatói kört helyeseű megtudja különíteni. —

A Moniteur következő jegyzéket jelent: „A' Parisban megjelenő külön hírlapok naponként sorsjátékokat hirdetnek a' külföldről jószágok iránt. A' kir. ügyész a' szajnai első bíróságu törvényszéknél a' fenyítő törvénykönyv 410 cikkjénél fogva megbosszulni tartozik e' törvénysértést. Mivel azonban mindeddig semmi törvényes lépés ez iránt nem történt, 's a' lapok külön szerkesztői jó lélekkel cselekedtek így eddig, a' királyi ügyész csak olly lapszerkesztők ellen fog föllépni, kik e' jegyzék kihirdetése után a' Moniteurben, harmad napon tul hasonló jelentéseket közre bocsátanak. — A' követházban april 2án a' ministeri felelősséget tárgyzó vita elvegeztetvén a' törvény 185 szóval 161 ellen el fogadtatott.

SPANYOLORSZÁG.

Navarra felé az éjszakai tábor erősítésére az ország minden részéből új csapatok mennek, 's helyettük otthon a' tartományi szolgálat polgárkatonaságra bizatik. Ez a' kormány legújabb rendelete, mellynél fogvást a' hosszas hadakozásnak véget szakasztani reményl. E' csapatok közül 8 ezer főnyi sereg már közel van Pamplonához, 's Mina serege nagyobb része is itt áll, hogy az érkezőkkel mennél könnyebben egyesülhessen. Ezenkívül a' legügyesb generalok is, kik nélkül a' többi tartományok ellehetnek, valamennyin az éjszakai sereghöz utasítottak. Korábban kell vala mond a' Memorial, a' kormánynak illy rendszabáshoz nyulni, midőn még kétség nem volt, hogy illy egyesült erő a' polgárháborút elnyomhatja. Azóta az insurgensek helyzete egészen megváltozott, 's mi méltán kételkedünk az új rendszabás sikerén. Először is az insurgensek kik ez új lépésről jól előre tudósítvák, föloszthatják magukat 's Navarrán kívül egy mást tartományt is tehetnek háboru-térre; 's ki fogja őket e' lépésben akadályozni? Mint értjük illy tartománynak legközelebb is Asturiát tűzték volna ki, hová sergeik egy részét fordítani szándékoznak. De tegyük föl, hogy

ök e' lépéshöz nem nyulnak 's Navarrában maradnak meg; valljon mi kilátás lesz ekkor is? A' királyné serege számra háromszorta nagyobb lesz d. Carlosénál; igen, de ezen irány már előbb is megvolt, midőn a' polgárháború még csak kezdődék vala, midőn a' királyné részéről 12 ezer állott fegyverben 3 ezer insurgenssel szemközt, 's még is ez utóbbiak folyvást gyakorlák magukat, hadakat üzének, fegyvert, pénzt, élelmet 's mindent, mire szükségök vala, szerzének. Mostan számuk 28 ezer főre megy, jól fegyverezve, ruházva, hadhoz 's időviszontagsághoz szokva, 's e' mellett olly vezérrel, kinek híre hadakozásuk sikerére elég zálog. Néhány hónap előtt még puszkájik sem voltak, most már álgyuik is vannak. Mi nem kétljük Mina szavát, hogy az igazi háborut még csak most kezdi; de mikor végzi a' szomoru játékot, az sokkal fontosb szó lett volna. Ugy látszik, mintha a' felek dühösségöket kettőzítve, minden további barátságos kiegyenlítést önként távoztatni akarnának. Így kész a' kiirtó háboru, 's egyik vagy másik félnek veszni kell.

AMERIKA.

Martz. 3ig terjedő hireknél fogvást Jackson a' congressus mindkét házához küldeményt bocsátott a' francia kabinettel váltott jegyzékekkel együtt. E' küldeményben azt mondja, hogy Livingston urnak, az egyesült statusok parisi követének azon utasítást adta, hogy követségestül azonnal hagyja el Franciaországot 's az egyesült statusokba térjen vissza, mihelyt a' kamarák az alkuteljesítésbeli pénzt megtagadják. Minthogy azonban ez ügy minden írományostul, Serrurier francia követnek egy levelét kivéve, melly még most némi okoknál fogva nem adaték elő, a' congressus elibe van terjesztve, ennek van joga olly rendszabályokat tenni, millyeket a' körülmények, az ország jusiai 's becsület-föntartása szükségképen kívánnak. A' képviselőház az oklevelek fölolvastatását mély figyelemmel hallgatá. A' külügyi biztosság ezután némi végzéseket hozott elő, mellyeket sajtó alá ajánlott. 1ső végzés vala: Nem férhet meg az egyesült statusok jogaival, és becsületével az 1831. július 4ki egyezés véggett még tovább is alkudozni, hanem úgy kell azt tekinteni, mint megerősítettet, 's teljesítését sürgetni. — a' 2dik így szóla: Rendelést kell tenni, hogy minden esemény megelőztessék, melly a' szabad statusok viszonyiból Franciaországgal támadhatna; végre a' 3dik: „A' biztosság fölmentetik az elnök küldeménye azon részének vizsgálatától, melly visszatérőkről 's kereskedési megszorításokról szól.“ E' határozatokat a' biztosság elfogadá ugyan, de a' tudósítás a' képviselő-

házban nem olvastaték föl, hanem elhalasztaték; mert febr. 20án új híreket vártak Franciaországból. A' Globe Serrurier urnak azon leveléről, mellyet az elnök nem ada még a' congressus elibe, azon megjegyzést teszi amerikai kutfők után, hogy Jackson elnök azt, mielőtt beadná, a' francia kormány elibe akarja terjeszteni 's megkérdezni: valljon az abban előforduló botránkozató kifejezések szándékosan a' kormány részéről eredtek e, vagy csak úgy kell azokat tekinteni, mint a' követ gondatlan föllobbanásait? Az amerikai oklevelekben t. i. republicai egyszerűség, de egyszerűsmind az amerikai diplomatiának saját bélyége tűnik elő. A' hírek egy szájjal mondják, hogy az izgás nagy; a' Standard is igen háborúsoknak nézi az egyesült statusokból érkező híreket: nem úgy az Albion, Sun, és Courier; ez utolsó azt mondja: hogy a' londoni óvárosban (cityben) az Éjszakamerika és Franciaország közt fenforgó kérdésnek kevés fontosságot tulajdonitnak, mivel a' jól értesítettek nem kétlik, hogy a' mostani biztosság a' kárpótlási egyezés teljesítését melegen fogja ajánlani a' francia követháznak.

Ujabb tudósítások az egyesült statusokból hirlik, hogy Serrurier a' francia követ Washingtonba érkezett, ottan Franciaország felé hajóra szállandó. Jelentik továbbá, hogy egy indulóban levő amerikai fregát parancsot vett, hogy mielőtt földközvetengeri állomására menne, Havreban a' francia kamarák végzését várja be az amerikai követelés iránt, 's azon esetben, ha elismertetése megtagadtnék, a' Parisban levő amerikai követet vegye födelére. —

TÖRÖKORSZÁG.

Milos hg Kragujewaczból Belgrádba határozta általtenni lakását. A' kormány fő tisztviselői közül néhány már meg is érkezett e' városba. — Az odessai ujság így ír feb. 25ről: „Az angol hajóhad Vurlánál a' smyrnai öbölben ismét megjelent, (pedig már több ízben azt hirlették, hogy Maltába tért vissza). E' hajóhad hat liniahajóból 's három fregátból áll. Mint mondják még hét hadihajót várnak hozzá. A' török hajóereg is, melly már egészen le volt fegyverezve, ismét fel fog készülni. A' fő vámszedő rendszabálya, ki a' Konstantinápolyban kirakott, 's továbbvitel végett ismét eladott árukra többé engedelmet adni nem akar, nagy megindulást okoz a' kereskedő világban. Valamennyi követ kikelt 's előterjesztvényt nyujtott ellene.“ A' török statusujság szerint nem csak a' görög, örmény n. egy. és örmény katolikus patriarcha kapott díszítvényt (decoratiot) a' szultántól, hanem a' zsidók fő rabbinja is. —

Mult számuban a' budai játékszini személyiség névsorához járul még: Kovácsné asszony.